

<p>Відокремлений структурний підрозділ «Дніпровський фаховий коледж інженерії та педагогіки Державного вищого навчального закладу «Український державний хіміко-технологічний університет»</p>	<p>СИЛАБУС навчальної дисципліни</p> <p>Іноземна мова (англійська)</p>
	<p>Галузь знань: <u>27 Транспорт</u></p> <p>Спеціальність: <u>275 Транспортні технології (на автомобільному транспорті)</u></p> <p>Освітньо-професійна програма: <u>Транспортні технології (на автомобільному транспорті)</u></p> <p>Ступінь (рівень) освіти: перший (бакалаврський)</p> <p>Дні занять та консультацій: згідно з розкладом</p> <p>Рік навчання: 1-й</p> <p>Семестр: II-й</p> <p>Кількість кредитів: 3,0</p>
	<p>Викладачі: Камишний Павло Анатолійович, викладач вищої кваліфікаційної категорії</p> <p>Електронна пошта: preciouskam60@gmail.com Персональний сайт: https://cutt.ly/XPIPFxI</p>

Силабус складено на основі робочої програми навчальної дисципліни, обговорено та схвалено на засіданні циклової комісії гуманітарних і соціальних дисциплін

Протокол від “_____” _____ (назва) 20__ року № _____

Голова циклової комісії _____ (Г.В. Приходько)
 _____ (підпис) _____ (ПІБ)
 “_____” _____ 20__ року

Гарант освітньої програми _____ (підпис) _____ (ПІБ)

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни: формування у майбутніх спеціалістів навичок усного та писемного мовлення в спілкуванні, удосконалення граматичних, лексичних, фонетичних навичок та вмінь, збагачення лексичного запасу термінологічною лексикою та лексикою повсякденного спілкування, вдосконалення навичок загально-технічного перекладу, а також розвиток навичок ділового спілкування в сфері ділових контактів із зарубіжними партнерами.

Завдання навчальної дисципліни: формування мотивації до вивчення іноземної мови та подальший розвиток базових лексичних, граматичних, стилістичних умінь та навичок шляхом використання мовного матеріалу, який надасть студентам змогу одержувати новітню інформацію через іноземні джерела, вести бесіду та робити повідомлення іноземною мовою, читати іншомовну оригінальну літературу, перекладати з іноземної мови на українську тексти повсякденного та науково-технічного характеру, реферувати та анотувати літературу рідною та англійською мовами.

Курс передбачає комплексне викладання мови: всі аспекти мови вивчаються паралельно з розвитком мовленнєвих навичок та вмінь і навчанням спілкуванню, приділяючи особливу увагу лексиці повсякденного спілкування в контексті відповідних аутентичних матеріалів.

Предметом навчальної дисципліни «Іноземна мова (англійська)» є лексика, граматики і фонетика іноземної мови, знання яких забезпечує студентам можливість вести розмову, слухати і розуміти іноземне мовлення.

Передумовою вивчення навчальної дисципліни є засвоєння базових знань з загальноосвітньої дисципліни «Іноземна мова». Навчальна дисципліна «Іноземна мова (англійська)» розрахована на студентів, які вивчали англійську мову в загальноосвітніх навчальних закладах та мають відповідний рівень підготовки.

Постреквізити: «Іноземна мова (за проф. спрямуванням)», «Основи науково-дослідницької роботи», «Методологія та організація наукових досліджень в транспортних системах», виконання бакалаврської кваліфікаційної роботи.

Методи навчання: словесні, наочні, практичні, робота з книгою, відео-метод.

Форми та методи оцінювання: усний, письмовий, тести, методи самоконтролю та самооцінки, підсумковий контроль.

Компетентності та програмні результати навчання відповідно до освітньо-професійної програми

	Програмні компетентності
Інтегральна компетентність (ІК)	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в професійній освіті, що передбачає

	застосування певних теорій і методів педагогічної науки та інших наук відповідно до спеціалізації і характеризується комплексністю та невизначеністю умов
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК-4. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
Програмні результати навчання (РН)	РН-4. Давати відповіді, пояснювати, розуміти пояснення, дискутувати, звітувати іноземною мовою на достатньому для професійної діяльності рівні.

Заплановані результати навчання.

В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- базові лексичні та граматичні структури, що є необхідними для гнучкого вираження мовних функцій у відповідних комунікативних ситуаціях;

- мовні форми, властиві для офіційних та розмовних реєстрів мовлення;

- розмовні штампи відповідно до мовної поведінки, яка є специфічною для окремих комунікативних сфер і ситуацій;

- розуміти природу синтаксичних відношень та правила англійського синтаксису для розпізнавання та продукування широкого спектру висловлювань іноземною мовою;

уміти:

- розуміти намір мовця і комунікативні наслідки його висловлювання;

- реагувати на основні думки мовця та розпізнавати суттєво важливу інформацію під час детальних обговорень, дискусій, бесід, що пов'язані з відповідною темою спілкування;

- чітко аргументувати думку та висловлювати власне ставлення до обговорюваної теми;

- розуміти в деталях телефонні розмови, інструкції, рекламні матеріали в межах комунікації; продукувати ділову і побутову кореспонденцію;

- користуватися базовими вербальними засобами зв'язку для поєднання висловлювань у чіткій, логічно об'єднаній дискурсі;

- знати правила невербальної взаємодії між людьми у типових світських та академічних ситуаціях повсякденного життя.

2 ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Практичні заняття (ПР): 45 годин

Самостійна робота (СР): 45 годин

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№	Тема	Зміст теми	Завдання/ Форми контролю
Модуль I			
Змістовий модуль 1. World English. The importance of learning English.			
1	Тема 1. «World English». Вивчення лексичного матеріалу. Граматичний матеріал Present Indefinite Tense. Present Indefinite дієслів to have, to be. Лексико-граматичні вправи.	Вивчення лексичного матеріалу. Важливість вивчення іноземних мов. Англійська мова-мова міжнародного спілкування. Граматичний матеріал Present Indefinite Tense. Present Indefinite дієслів to have, to be. Лексико-граматичні вправи.	Тести, презентації, граматичні вправи, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання
2	Тема 2. Робота з текстом «Everyday English and Technical English». Лексико-граматичні вправи до тексту.	Робота з текстом «Everyday English and Technical English». Словникова робота. Складання діалогів до тексту. Лексико-граматичні вправи. Особливості вживання аббревіатур, фахових термінів. Основні граматичні та лексичні особливості перекладу аббревіатур та фахових термінів в технічній літературі.	Тести, презентації, граматичні вправи, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання
3	Тема 3. Граматичний матеріал. Past Indefinite Tense. Дієслова в Past Indefinite. Граматичні вправи. Лексико-граматичні вправи до теми Past Indefinite Tense.	Граматичний матеріал. Past Indefinite Tense. Дієслова в Past Indefinite. Граматичні вправи. Лексико-граматичні вправи до теми Past Indefinite Tense. Утворення та вживання минулого неозначеного часу. Допоміжні слова, що дозволяють відрізнити минулий неозначений час.	Тести, презентації, граматичні вправи, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання
4	Тема 4. «My Profession». Робота з лексикою до теми. Граматичний матеріал Future Indefinite Tense. Лексико-граматичні вправи до теми «My Profession».	Робота з лексикою до теми. Граматичний матеріал Future Indefinite Tense. Лексико-граматичні вправи до теми «My Profession». Професія фахівця з транспортних технологій-напрями та можливості.	Тести, презентації, граматичні вправи, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання
5	Тема 5. Робота з текстом: «British English and American English». Лексико-граматичні вправи до	Робота з текстом: «British English and American English». Лексико-граматичні вправи до тексту. Відмінності британської англійської від американської.	Тести, презентації, граматичні вправи, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні

№	Тема	Зміст теми	Завдання/ Форми контролю
	тексту.	Норми правопису. Значення слів. Граматичні відмінності.	завдання
6	Тема 6. Граматичний матеріал. Continuous Tenses. Граматичні вправи до теми Continuous Tenses.	Граматичні вправи до теми Continuous Tenses. Поняття про тривалі часи. Утворення та вживання тривалих часів (теперішній, минулий, майбутній тривалий час).	Тести, презентації, граматичні вправи, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання
7	Тема 7. «Urban problems». Вивчення лексичного матеріалу. Лексико-граматичні вправи до теми.	Вивчення лексичного матеріалу. Лексико-граматичні вправи до теми. Сучасні проблеми урбанізації в світі.	Тести, презентації, граматичні вправи, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання
8	Тема 8. Робота з текстом: «Urban problems». Граматичний матеріал Perfect Tenses. Лексико - граматичні вправи до теми Perfect Tenses.	Лексико-граматичні вправи до тексту. Проблеми використання транспорту в сучасних містах. Граматичний матеріал Perfect Tenses. Теперішній, минулий, майбутній перфектний час (утворення та вживання).	Тести, презентації, граматичні вправи, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання

Модуль 2

Змістовий модуль 2. Science and Technology.

9	Тема 9. «Science and Technology». Вивчення лексичного матеріалу. Граматичний матеріал Passive Voice. Лексико - граматичні вправи до теми Passive Voice.	Вивчення лексичного матеріалу. Науково-технічний прогрес. Видатні досягнення науки та техніки. Граматичний матеріал Passive Voice. Лексико - граматичні вправи до теми Passive Voice. Особливості вживання речень у пасивному стані. Неозначені часи в пасивному стані (теперішній, минулий, майбутній).	Тести, презентації, граматичні вправи, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання
10	Тема 10. Робота з текстом: «Ukrainian names in World Science». Passive Voice. Робота зі словами до тексту. Лексико-граматичні вправи.	Робота зі словами до тексту. Лексико-граматичні вправи. Досягнення українських вчених в галузі науки та техніки. Відомі українські винахідники.	Тести, презентації, граматичні вправи, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання
11	Тема 11. Граматичний матеріал. Infinitive constructions. Граматичні вправи до теми Infinitive.	Граматичні вправи до теми Infinitive. Утворення форм Інфінітиву. Інфінітив в активному та пасивному стані. Інфінітив з часткою «to» та без. Вживання інфінітиву в різних функціях. Основні типи інфінітивних конструкцій та особливості їх	Тести, презентації, граматичні вправи, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання

№	Тема	Зміст теми	Завдання/ Форми контролю
		вживання в науково-технічній літературі.	
12	Тема 12. Робота з текстом: «Information in modern society». Вивчення лексичного матеріалу. Лексико - граматичні вправи до тексту «Information in modern society».	Вивчення лексичного матеріалу. Лексико - граматичні вправи до тексту «Information in modern society». Інформаційні технології в сучасному світі. Роль інформації в житті людини. Редагування комп'ютерного перекладу тексту. Способи редагування комп'ютерного перекладу тексту.	Тести, презентації, граматичні вправи, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання
13	Тема 13. Граматичний матеріал. «Gerund». Граматичні вправи до теми: « Gerund».	Дієслівні властивості герундія; іменникові властивості герундія; вживання герундія; комплекси з герундієм; герундій і віддієслівний іменник; переклад герундія українською мовою.	Тести, презентації, граматичні вправи, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання
14	Тема 14. Робота з текстом: «The cost of progress». Вивчення лексичного матеріалу. Лексико - граматичні вправи до тексту «The cost of progress».	Вивчення лексичного матеріалу. Лексико - граматичні вправи до тексту «The cost of progress». Науково-технічний прогрес та його наслідки для навколишнього середовища та життя людини. Анотування та реферування тексту. Основні правила анотування та реферування тексту.	Тести, презентації, граматичні вправи, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання
15	Робота з текстом: «Computers in our life». Вивчення лексичного матеріалу. Лексико - граматичні вправи до тексту «Computers in our life».	Лексико - граматичні вправи до тексту «Computers in our life». Історія виникнення комп'ютера. Значення комп'ютерних технологій в житті сучасної людини.	Тести, презентації, граматичні вправи, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання
Модуль 3			
Змістовий модуль 3. Travelling. At the customs check.			
16	Тема 15: « Travelling by air». Лексико-граматичні вправи. Вивчення слів до теми.	Ділова поїздка літаком. Замовлення квитків. Вміння користуватися інформацією, необхідною під час подорожі (розклади, об'яви, Інтернет-сторінки).	Тести, презентації, граматичні вправи, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання
17	Робота над темою: «Travelling». Лексичні вправи. Складання діалогів до теми.	Закріплення лексичного матеріалу в монологічному та діалогічному мовленні з теми « Travelling by air».	Тести, презентації, граматичні вправи, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання
18	Тема 16: «On board the plane». Вивчення	Особливості ділової поїздки літаком, її переваги та недоліки.	Тести, презентації, граматичні вправи,

№	Тема	Зміст теми	Завдання/ Форми контролю
	лексичного мінімуму. Складання діалогів.	Правила поведінки в літаку. Вміння зробити запит інформації, попереднє замовлення та бронювання квитків на літак.	індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання
19	Граматичний матеріал «Participle». Граматичні вправи.	Утворення дієприкметників; форми дієприкметників; значення та вживання; функції дієприкметника в реченні; дієприкметникові звороти: об'єктний дієприкметниковий комплекс, суб'єктний дієприкметниковий комплекс, незалежний дієприкметниковий комплекс.	Тести, презентації, граматичні вправи, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання
20	Тема 17: «At the customs check». Лексико-граматичні вправи. Словникова робота.	Ділова поїздка за кордон. Правила поведінки на митниці. Заповнення митної декларації. Обмін валюти. Курс іноземної валюти. Проходження паспортного контролю.	Тести, презентації, граматичні вправи, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання
21	Робота над темою: «At the customs. Passport control». Лексико-граматичні вправи.	Закріплення лексичного матеріалу в монологічному та діалогічному мовленні з теми «At the customs check».	Тести, презентації, граматичні вправи, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання
22	Тема 18: «Currency exchange». Словникова робота. Складання діалогів.	Складання діалогів. Лексико- граматичні вправи. Обмін валюти в обмінних пунктах. Валюти країн, мова яких вивчається.	Тести, презентації, граматичні вправи, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання
			Екзамен

4. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Базові

1. Мегазбірка найкращих англійських розмовних тем. 2010. Укл. Н.В. Кравченко. За заг. ред. Т.О.Астапової. Харків: ВД «ШКОЛА», 2010. 704 с.
2. Волкова О.Ю., Погожих Г.М. Усі розмовні теми. English. Харків, Торсінг плюс. 2011. 608с.
3. Голіцинський Ю.Б. Граматика: Збірник вправ. 5-те вид. Київ: Арій, 2011. 544 с.
4. Гужва Т.М., Гусак Т.М. The Paths to University. Тести з англійської мови для студентів університетів та абітурієнтів: Навчальний посібник. Київ: Фірма «ІНКОС», Центр учбової літератури, 2009. 416с.
5. Голіцинський Ю.Б. Spoken English: Посібник з розмовної мови . Київ Арій, 2007. 416с.
6. Левицький А. Е. Порівняльна граматики англійської та української мов:

навч. посібник Київ: Освіта України, 2007.154 с.

Допоміжні:

7. Барановська Т.В. Граматика англійської мови. Збірник вправ: навч. посіб. Київ: ТОВ «ВП Логос». 2011. 384 с.
8. Несвіт А.М., Коваленко В.П., Пуха З.Д. Тестові завдання з англійської мови (у двох частинах). Київ: Генеза, 2011.107 с.
9. Кучма М.С, Bussiness correspondence, навчальний посібник, вид.2-ге перероб. і доп., Тернопільт: Навчальна книга.Богдан, 2015, 40 с.
10. Clare A. Speak out Pre-intermediate: Student's Book. Pearson Longman, 2011. 168 p.
11. Clare A. Speak out Pre-intermediate: Work book. Pearson Longman, 2011. 98 p.
12. Скороходько Э. Ф. Вопросы перевода английской технической литературы (перевод терминов). Изд. КГУ, Киев, 2008.
13. Штульберг С. Я., Брискина К. С. Посібник по перекладу англійської технічної літератури. Київ: Арій, 2008. 510 с.

Навчально-методичне забезпечення

1. Камишний П.А. Методична розробка «Особливості американського варіанта англійської мови та вживання американізмів», 2018 р.
2. Камишний П.А. Методична розробка «Аналіз категорії часу та виду дієслів в англійській мові», 2017 р.

Інтернет-ресурси

1. Англійська мова онлайн.
URL: <http://www.abc-english-grammar.com> (дата звернення: 22.07.2021)
2. Допомога студентам у вивченні іноземної мови.
URL: <http://www.aginspections.com/> (дата звернення: 14.08.2021)
3. See Cengage Learning.
URL: <http://www.bized.co.uk/educators/> (дата звернення: 17.08.2021)
4. Кембріджський університет. Програми навчання.
URL: <http://www.cambridge.org/elt/> (дата звернення: 06.08.2021)

5. ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Політика навчальної дисципліни представлена в додатку до силабусу.

Витяг з додатку:

1. Політика щодо академічної доброчесності. Академічна доброчесність здобувачів освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Політика щодо академічної доброчесності регламентується Положенням про академічну доброчесність учасників освітнього процесу у Відокремленому структурному підрозділі Дніпровському фаховому коледжу інженерії та педагогіки Державного вищого навчального закладу «Український державний хіміко-технологічний університет»

<https://college.udhtu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/07/pro-akademichnu-dobrochesnist.pdf>).

У разі порушення здобувачем освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

2. Політика щодо перескладання. Перескладання іспиту чи заліку відбувається із дозволу директора коледжу за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

<https://college.udhtu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/02/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu.pdf>).

3. Політика щодо оскарження оцінювання. Якщо здобувач освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку. Порядок повторного проходження здобувачами освіти контрольних заходів урегульовані Положенням про організацію освітнього процесу

<https://college.udhtu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/polozhennya-20-pro-org.-osvit-pr.pdf>)

4. Відвідування занять. Відповідно до Положення про індивідуальний графік навчання студентів Відокремленого структурного підрозділу «Дніпровський фаховий коледж інженерії та педагогіки Державного вищого навчального закладу «Український державний хіміко-технологічний університет» допускається можливість вільного відвідування здобувачами освіти лекційних занять та самостійного опрацювання навчального матеріалу, передбаченого програмою відповідної навчальної дисципліни. Відвідування інших видів навчальних занять (крім консультацій) є обов'язковим для здобувачів освіти

<https://college.udhtu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/02/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu.pdf>).

6. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Максимальна кількість балів протягом семестру становить 100. Семестровий контроль за дисципліну проводиться у формі семестрового екзамену.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала оцінювання: ЄКТС			Шкала оцінювання: національна
	Оцінка ЄКТС	Пояснення	для заліку	Оцінка за національною чотири-бальною шкалою
90 – 100	A	ВІДМІННО – здобувач освіти володіє глибокими і дієвими знаннями навчального матеріалу, аргументовано використовує їх у нестандартних	зараховано	відмінно

Сума балів за всі види навчальної	Шкала оцінювання: ЄКТС		Шкала оцінювання: національна
		ситуаціях, виявляє неординарні творчі здібності в навчальній діяльності; вільно володіє науковими термінами, уміє знаходити джерела інформації, аналізувати їх та застосовувати у практичній діяльності або у науково-дослідній роботі; здатний за допомогою викладача підготувати виступ для студентської наукової конференції, визначити програму своєї пізнавальної діяльності.	
82-89	В	ДУЖЕ ДОБРЕ – здобувач освіти володіє глибокими і міцними знаннями, здатний використовувати їх у нестандартних умовах, може робити аргументовані висновки, практично оцінювати окремі нові факти, явища, процеси. Вирішує творчі завдання, здатен сприймати іншу позицію, як альтернативу, знає суміжні дисципліни, в навчанні користується додатковими джерелами інформації. Відповідь його повна, логічна і обґрунтована.	добре
74-81	С	ДОБРЕ – здобувач освіти володіє достатньо повними знаннями, вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних умовах; розуміє основоположні теорії і факти, логічно висвітлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє аналізувати, робити висновки з технічних та економічних розрахунків, складати прості таблиці, схеми. Вміє працювати самостійно, підготувати реферат і захищати його положення. Відповідь його повна, логічна, але з деякими неточностями.	добре
64-73	D	ЗАДОВІЛЬНО – здобувач освіти розуміє суть дисципліни, виявляє розуміння основних положень навчального матеріалу; може поверхово аналізувати події, ситуації, робити певні висновки, самостійно відтворити більшу частину матеріалу. Відповідь може бути правильна, але недостатньо осмислена.	задовільно
60-63	E	ЗАДОВІЛЬНО (ДОСТАТНЬО) – здобувач освіти має початковий рівень знань, володіє необхідними вміннями та навичками для вирішення стандартних завдань; виявляє розуміння основних	задовільно

Сума балів за всі види навчальної	Шкала оцінювання: ЄКТС			Шкала оцінювання: національна
		положень навчального матеріалу; здатний з помилками дати визначення понять та категорій, що вивчаються; може самостійно оволодівати частиною навчального матеріалу, але висновки робить нелогічні, непослідовні.		
35-59	FX	НЕЗАДОВІЛЬНО – з можливістю складання екзамену: здобувач освіти мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності; слабо орієнтується в поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі; робить спробу розповісти суть заданого, але відповідає лише за допомогою викладача на рівні "так" чи "ні"; однак може самостійно знайти в підручнику відповідь.	не зараховано з можливістю повторного складання	незадовільно
0-34	F	НЕЗАДОВІЛЬНО – з обов'язковим повторним курсом: здобувач освіти не володіє необхідними знаннями, уміннями, навичками та науковими термінами, демонструє низький рівень комунікативної культури.	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти за семестр здійснюється шляхом проведення поточного та підсумкового контролів.

Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти

Поточне тестування та самостійна робота								Загальний модуль	Екзамен	
Модуль 1. Змістовий модуль 1 (ЗМ1)										
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	Середнє арифметичне ЗМ1, ЗМ2, ЗМ3	100	
12	13	12	12	13	12	13	13			
Всього за модуль 1 – 100 балів										
Модуль 2. Змістовий модуль 2 (ЗМ2)										
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8			
14	15	14	14	14	14	15	14			
Всього за модуль 2 – 100 балів										
Модуль 3. Змістовий модуль 3 (ЗМ3)										
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8			ККР
9	10	10	10	10	10	10	11			20
Всього за модуль 3 – 100 балів										

Підсумкова оцінка визначається як середнє арифметична від суми кількості балів, отриманих здобувачем вищої освіти за семестр (модулі ЗМ1, ЗМ2, ЗМ3), і екзамен.

<p>Відокремлений структурний підрозділ «Дніпровський фаховий коледж інженерії та педагогіки Державного вищого навчального закладу «Український державний хіміко-технологічний університет»</p>	СИЛАБУС навчальної дисципліни Іноземна мова (німецька)
	<p>Галузь знань: <u>27 Транспорт</u></p> <p>Спеціальність: <u>275 Транспортні технології (На автомобільному транспорті)</u></p> <p>Освітньо-професійна програма: <u>Транспортні технології (На автомобільному транспорті)</u></p> <p>Ступінь (рівень) освіти: перший (бакалаврський)</p> <p>Дні занять та консультацій: згідно з розкладом</p> <p>Рік навчання: 1-й</p> <p>Семестр: II-й</p> <p>Кількість кредитів: 3,0</p>
	<p>Викладачі: Камишний Павло Анатолійович, викладач вищої кваліфікаційної категорії</p> <p>Електронна пошта: preciouskam60@gmail.com Персональний сайт: https://cutt.ly/XPIPFxI</p>

Силабус складено на основі робочої програми навчальної дисципліни, обговорено та схвалено на засіданні циклової комісії гуманітарних та соціальних дисциплін

Протокол від “ _____ ” _____ (назва) 20__ року № _____

Голова циклової (предметної) комісії _____ (Г.В. Приходько)
(підпис) (ПБ)
“ _____ ” _____ 20__ року

Гарант освітньої програми _____

1 ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни: формування у майбутніх спеціалістів навичок усного та писемного мовлення в спілкуванні, удосконалення граматичних, лексичних, фонетичних навичок та вмінь, збагачення лексичного запасу термінологічною лексикою та лексикою повсякденного спілкування, вдосконалення навичок загально-технічного перекладу, а також розвиток навичок ділового спілкування в сфері ділових контактів із зарубіжними партнерами.

Завдання навчальної дисципліни: формування мотивації до вивчення іноземної мови та подальший розвиток базових лексичних, граматичних, стилістичних умінь та навичок шляхом використання мовного матеріалу, який надасть студентам змогу одержувати новітню інформацію через іноземні джерела, вести бесіду та робити повідомлення іноземною мовою, читати іншомовну оригінальну літературу, перекладати з іноземної мови на українську тексти повсякденного та науково-технічного характеру, реферувати та анотувати літературу рідною та німецькою мовами.

Предметом навчальної дисципліни «Іноземна мова (німецька)» є лексика, граматики і фонетика іноземної мови, знання яких забезпечує студентам можливість вести розмову, слухати і розуміти іноземне мовлення.

Передумовою вивчення навчальної дисципліни є засвоєння базових знань з загальноосвітньої дисципліни «Німецька мова». Навчальна дисципліна «Іноземна мова (німецька)» розрахована на студентів, які вивчали англійську мову в загальноосвітніх навчальних закладах та мають відповідний рівень підготовки.

Постреквізити: «Іноземна мова (за проф. спрямуванням)», «Основи науково-дослідницької роботи», «Методологія та організація наукових досліджень в транспортних системах», виконання бакалаврської кваліфікаційної роботи.

Методи навчання: словесні, наочні, практичні, робота з книгою, відео-метод.

Форми та методи оцінювання: усний, письмовий, тести, методи самоконтролю та самооцінки, підсумковий контроль.

Компетентності та програмні результати навчання відповідно до освітньо-професійної програми

	Програмні компетентності
Інтегральна компетентність (ІК)	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в професійній освіті, що передбачає застосування певних теорій і методів педагогічної науки та інших наук відповідно до спеціалізації і характеризується комплексністю та невизначеністю умов

	Програмні компетентності
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК-4. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
Програмні результати навчання (РН)	РН-4. Давати відповіді, пояснювати, розуміти пояснення, дискутувати, звітувати іноземною мовою на достатньому для професійної діяльності рівні.

В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- базові лексичні та граматичні структури, що є необхідними для гнучкого вираження мовних функцій у відповідних комунікативних ситуаціях;

- мовні форми, властиві для офіційних та розмовних реєстрів мовлення;

- розмовні штампи відповідно до мовної поведінки, яка є специфічною для окремих комунікативних сфер і ситуацій;

- розуміти природу синтаксичних відношень та правила німецького синтаксису для розпізнавання та продукування широкого спектру висловлювань іноземною мовою;

уміти:

- розуміти намір мовця і комунікативні наслідки його висловлювання;

- реагувати на основні думки мовця та розпізнавати суттєво важливу інформацію під час детальних обговорень, дискусій, бесід, що пов'язані з відповідною темою спілкування;

- чітко аргументувати думку та висловлювати власне ставлення до обговорюваної теми;

розуміти в деталях телефонні розмови, інструкції, рекламні матеріали в межах комунікації; продукувати ділову і побутову кореспонденцію;

- користуватися базовими вербальними засобами зв'язку для поєднання висловлювань у чіткій, логічно об'єднаній дискурсі;

- знати правила невербальної взаємодії між людьми у типових світських та академічних ситуаціях повсякденного життя.

2 ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Практичні заняття (ПР): 45 годин

Самостійна робота (СР): 45 годин

3 СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№	Тема	Зміст теми	Завдання/ Форми контролю
Модуль I			
Змістовий модуль 1. Deutsch ist die Sprache der internationalen Kommunikation			
1	Тема 1. «Deutsch als Kommunikationssprache in der Welt». Вивчення лексичного матеріалу. Граматичний матеріал. Verben im Präsens Лексико-граматичні вправи.	Вивчення лексичного матеріалу. Важливість вивчення іноземних мов. Німецька мова-мова міжнародного спілкування. Verben im Präsens. Граматичний матеріал Лексико-граматичні вправи.	Тести, презентації, граматичні вправи, індивідуальні та групові завдання, обговорення теми, ситуаційні, проблемні завдання
2	Тема 2. Робота з текстом: «Alltagsdeutsch und Fachdeutsch». Лексико-граматичні вправи до тексту.	Робота з текстом «Alltagsdeutsch und Fachdeutsch». Словникова робота. Складання діалогів до тексту. Лексико-граматичні вправи. Особливості вживання абревіатур, фахових термінів. Основні граматичні та лексичні особливості перекладу абревіатур та фахових термінів в технічній літературі.	Тести, презентації, граматичні вправи, індивідуальні та групові завдання, обговорення теми, ситуаційні, проблемні завдання
3	Тема 3. Граматичний матеріал. Das Perfekt. Граматичні вправи. Лексико-граматичні вправи до теми: Das Perfekt.	Граматичний матеріал. Das Perfekt. Дієслова в Das Perfekt. Граматичні вправи. Лексико-граматичні вправи до теми Das Perfekt Утворення та вживання минулого часу. Допоміжні слова, що дозволяють відрізнити минулий час.	Тести, презентації, граматичні вправи, індивідуальні та групові завдання, обговорення теми, ситуаційні, проблемні завдання
4	Тема 4. «Mein Beruf». Робота з лексикою до теми. Граматичний матеріал. Das Futurum. Лексико-граматичні вправи до теми «Mein Beruf».	Робота з лексикою до теми Das Futurum. Граматичний матеріал Лексико-граматичні вправи до теми «Mein Beruf». Професія фахівця з транспортних технологій-напрями та можливості.	Тести, презентації, граматичні вправи, індивідуальні та групові завдання, обговорення теми, ситуаційні, проблемні завдання
5	Тема 5. Робота з текстом: «Varietäten der deutschen Sprache». Лексико-граматичні вправи до тексту.	Робота з текстом: «Varietäten der deutschen Sprache». Лексико-граматичні вправи до тексту. Специфіка німецької мови. Норми правопису. Значення слів. Граматичні відмінності.	Тести, презентації, граматичні вправи, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання

№	Тема	Зміст теми	Завдання/ Форми контролю
6	Тема 6. Граматичний матеріал. Дієслово. Синтаксичні та семантичні функції дієслова. Граматичні вправи до теми.	Граматичні вправи до теми Дієслово. Класифікація дієслів (слабкі, сильні). Модальні дієслова.	Тести, презентації, граматичні вправи, індивідуальні та групові завдання, обговорення теми, ситуаційні, проблемні завдання
7	Тема 7. «Probleme der Urbanisierung». Вивчення лексичного матеріалу. Лексико-граматичні вправи до теми.	Вивчення лексичного матеріалу. Лексико-граматичні вправи до теми. Сучасні проблеми урбанізації в світі.	Тести, презентації, граматичні вправи, індивідуальні та групові завдання, обговорення теми, ситуаційні, проблемні завдання
8	Тема 8. Робота з текстом: «Probleme der Urbanisierung». Граматичний матеріал Plusquamperfekt. Лексико - граматичні вправи до теми Plusquamperfekt.	Лексико-граматичні вправи до тексту. Проблеми використання транспорту в сучасних містах. Граматичний матеріал Plusquamperfekt (утворення та вживання).	Тести, презентації, граматичні вправи, індивідуальні та групові завдання, обговорення теми, ситуаційні, проблемні завдання
Модуль 2			
Змістовий модуль 2. Wissenschaft und Technik.			
9	Тема 9. «Wissenschaft und Technik». Вивчення лексичного матеріалу. Граматичний матеріал. Passiv. Лексико - граматичні вправи до теми: Passiv.	Вивчення лексичного матеріалу. Науково-технічний прогрес. Видатні досягнення науки та техніки. Граматичний матеріал Passiv. Лексико - граматичні вправи до теми Passiv. Особливості вживання речень у пасивному стані. Präsens Passiv. Präteritum Passiv.	Тести, презентації, граматичні вправи, індивідуальні та групові завдання, обговорення теми, ситуаційні, проблемні завдання
10	Тема 10. Робота з текстом: «Hervorragende ukrainische Wissenschaftler». Passiv. Робота зі словами до тексту. Лексико-граматичні вправи.	Робота зі словами до тексту. Лексико-граматичні вправи. Досягнення українських вчених в галузі науки та техніки. Відомі українські винахідники.	Тести, презентації, граматичні вправи, індивідуальні та групові завдання, обговорення теми, ситуаційні, проблемні завдання
11	Тема 11. Граматичний матеріал. Неозначена форма дієслова Infinitiv. Граматичні вправи до теми: Infinitiv.	Граматичні вправи до теми Infinitiv. Утворення форм Інфінітиву. Інфінітив з часткою «zu» та без. Вживання інфінітиву в різних функціях. Основні типи інфінітивних конструкцій та особливості їх вживання в науково-технічній літературі.	Тести, презентації, граматичні вправи, індивідуальні та групові завдання, обговорення теми, ситуаційні, проблемні завдання

№	Тема	Зміст теми	Завдання/ Форми контролю
12	Тема 12. Робота з текстом: «Informationen in der modernen Welt». Вивчення лексичного матеріалу. Лексико - граматичні вправи до тексту «Informationen in der modernen Welt».	Вивчення лексичного матеріалу. Лексико - граматичні вправи до тексту «Informationen in der modernen Welt». Інформаційні технології в сучасному світі. Роль інформації в житті людини. Редагування комп'ютерного перекладу тексту. Способи редагування комп'ютерного перекладу тексту.	Тести, презентації, граматичні вправи, індивідуальні та групові завдання, обговорення теми, ситуаційні, проблемні завдання
13	Тема 13. Граматичний матеріал. Das Adjektiv. Граматичні вправи до теми: «Das Adjektiv».	Загальні відомості про прикметник. Утворення прикметників у німецькій мові та відмінювання прикметників.	Тести, презентації, граматичні вправи, індивідуальні та групові завдання, обговорення теми, ситуаційні, проблемні завдання
14	Тема 14. Робота з текстом: «Der Preis des Fortschritts für die Menschheit». Вивчення лексичного матеріалу. Лексико - граматичні вправи до тексту «Der Preis des Fortschritts für die Menschheit».	Вивчення лексичного матеріалу. Лексико - граматичні вправи до тексту «Der Preis des Fortschritts für die Menschheit». Науково-технічний прогрес та його наслідки для навколишнього середовища та життя людини. Анутовання та реферування тексту. Основні правила анутовання та реферування тексту.	Тести, презентації, граматичні вправи, індивідуальні та групові завдання, обговорення теми, ситуаційні, проблемні завдання
15	Робота з текстом: «Computer in unserem Leben». Вивчення лексичного матеріалу. Лексико - граматичні вправи до тексту «Computer in unserem Leben».	Лексико - граматичні вправи до тексту «Computer in unserem Leben». Історія виникнення комп'ютера. Значення комп'ютерних технологій в житті сучасної людини.	Тести, презентації, граматичні вправи, індивідуальні та групові завдання, обговорення теми, ситуаційні, проблемні завдання
Модуль 3			
Змістовий модуль 3. Reisen. Am Zoll.			
16	Тема : « Reisen mit dem Flugzeug». Лексико-граматичні вправи. Вивчення слів до теми.	Ділова поїздка літаком. Замовлення квитків. Вміння користуватися інформацією, необхідною під час подорожі (розклади, об'яви, Інтернет-сторінки).	Тести, презентації, граматичні вправи, індивідуальні та групові завдання, обговорення теми, ситуаційні, проблемні завдання
17	Робота над темою: «Reisen». Лексичні вправи. Складання діалогів до теми.	Закріплення лексичного матеріалу в монологічному та діалогічному мовленні з теми «« Reisen mit dem Flugzeug».	Тести, презентації, граматичні вправи, індивідуальні та групові завдання, обговорення теми, ситуаційні,

№	Тема	Зміст теми	Завдання/ Форми контролю
			проблемні завдання
18	Тема: «Verhaltensregeln im Flugzeug». Вивчення лексичного мінімуму. Складання діалогів.	Особливості ділової поїздки літаком, її переваги та недоліки. Правила поведінки в літаку. Вміння зробити запит інформації, попереднє замовлення та бронювання квитків на літак.	Тести, презентації, граматичні вправи, індивідуальні та групові завдання, обговорення теми, ситуаційні, проблемні завдання
19	Грамматичний матеріал. Partizip I und Partizip II. Грамматичні вправи.	Утворення дієприкметників; форми дієприкметників; значення та вживання; функції дієприкметника в реченні; дієприкметникові звороти.	Тести, презентації, граматичні вправи, індивідуальні та групові завдання, обговорення теми, ситуаційні, проблемні завдання
20	Тема: « Am Zoll ». Лексико-граматичні вправи. Словникова робота.	Ділова поїздка за кордон. Правила поведінки на митниці. Заповнення митної декларації. Обмін валюти. Курс іноземної валюти. Проходження паспортного контролю.	Тести, презентації, граматичні вправи, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання
21	Робота над темою: «Am Zoll. Passkontrolle». Лексико-граматичні вправи.	Закріплення лексичного матеріалу в монологічному та діалогічному мовленні з теми «Am Zoll. Passkontrolle».	Тести, презентації, граматичні вправи, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання
22	Тема: «Geldwechsel». Словникова робота. Складання діалогів.	Складання діалогів. Лексико- граматичні вправи. Обмін валюти в обмінних пунктах. Валюти країн, мова яких вивчається.	Тести, презентації, граматичні вправи, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання
			Екзамен

4 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Базова:

1. М.С. Смолій. Німецька мова. Довідник. Тернопіль. Навчальна книга. Богдан, 2009.
2. С.М. Кравченко. Грамматика німецької мови. Київ. ТОВ «ВП Логос». 2008.
3. Паремська Д.А. Практична грамматика. Німецька мова. Київ : Арій, 2020, 352с.
4. Duden. Die Grammatik. Unentbehrlich für richtiges Deutsch. Wöllstein, Angelika (Hg.). Berlin: Dudenverlag, 2016.

5. Gerhard Helbig, Joachim Buscha. Übungsgrammatik Deutsch. Langenscheidt

6. Щербань Н. П., Лабовкіна Г.А., Бачинський Я. В., Кушнерик В.І., Deutsch. Чернівці, 2005. 007.

7. Hilke Dreyer, Richard Schmitt. Lehr-und Übungsbuch der deutschen Grammatik. Ismaning: Hueber Verlag, 2012. 395 S.

5 ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Політика навчальної дисципліни представлена в додатку до силабусу.

Витяг з додатку:

1. Політика щодо академічної доброчесності. Академічна доброчесність здобувачів освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Політика щодо академічної доброчесності регламентується Положенням про академічну доброчесність учасників освітнього процесу у Відокремленому структурному підрозділі Дніпровському фаховому коледжу інженерії та педагогіки Державного вищого навчального закладу «Український державний хіміко-технологічний університет»

(<https://college.udhtu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/07/pro-akademichnu-dobrochesnist.pdf>).

У разі порушення здобувачем освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

2. Політика щодо перескладання. Перескладання іспиту чи заліку відбувається із дозволу директора коледжу за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

(<https://college.udhtu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/02/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu.pdf>).

3. Політика щодо оскарження оцінювання. Якщо здобувач освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку. Порядок повторного проходження здобувачами освіти контрольних заходів урегульовані Положенням про організацію освітнього процесу

(<https://college.udhtu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/polozhennya-20-pro-org.-osvit-pr.pdf>)

4. Відвідування занять. Відповідно до Положення про індивідуальний графік навчання студентів Відокремленого структурного підрозділу «Дніпровський фаховий коледж інженерії та педагогіки Державного вищого навчального закладу «Український державний хіміко-технологічний університет» допускається можливість вільного відвідування здобувачами освіти лекційних занять та самостійного опрацювання навчального

матеріалу, передбаченого програмою відповідної навчальної дисципліни. Відвідування інших видів навчальних занять (крім консультацій) є обов'язковим для здобувачів освіти

(<https://college.udhtu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/02/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu.pdf>).

6. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Максимальна кількість балів протягом семестру становить 100. Семестровий контроль за дисципліну проводиться у формі семестрового екзамену.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала оцінювання: ЄКТС			Шкала оцінювання: національна
	Оцінка ЄКТС	Пояснення	для заліку	Оцінка за національною чотири-бальною шкалою
90 – 100	A	ВІДМІННО – здобувач освіти володіє глибокими і дієвими знаннями навчального матеріалу, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях, виявляє неординарні творчі здібності в навчальній діяльності; вільно володіє науковими термінами, уміє знаходити джерела інформації, аналізувати їх та застосовувати у практичній діяльності або у науково-дослідній роботі; здатний за допомогою викладача підготувати виступ для студентської наукової конференції, визначити програму своєї пізнавальної діяльності.	зараховано	відмінно
82-89	B	ДУЖЕ ДОБРЕ – здобувач освіти володіє глибокими і міцними знаннями, здатний використовувати їх у нестандартних умовах, може робити аргументовані висновки, практично оцінювати окремі нові факти, явища, процеси. Вирішує творчі завдання, здатен сприймати іншу позицію, як альтернативу, знає суміжні дисципліни, в навчанні користується додатковими джерелами інформації. Відповідь його повна, логічна і обґрунтована.		добре
74-81	C	ДОБРЕ – здобувач освіти володіє достатньо повними знаннями, вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних умовах; розуміє осново-		

Сума балів за всі види навчальної	Шкала оцінювання: ЄКТС		Шкала оцінювання: національна
		положні теорії і факти, логічно висвітлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє аналізувати, робити висновки з технічних та економічних розрахунків, складати прості таблиці, схеми. Вміє працювати самостійно, підготувати реферат і захищати його положення. Відповідь його повна, логічна, але з деякими неточностями.	
64-73	D	ЗАДОВІЛЬНО – здобувач освіти розуміє суть дисципліни, виявляє розуміння основних положень навчального матеріалу; може поверхово аналізувати події, ситуації, робити певні висновки, самостійно відтворити більшу частину матеріалу. Відповідь може бути правильна, але недостатньо осмислена.	
60-63	E	ЗАДОВІЛЬНО (ДОСТАТНЬО) – здобувач освіти має початковий рівень знань, володіє необхідними вміннями та навичками для вирішення стандартних завдань; виявляє розуміння основних положень навчального матеріалу; здатний з помилками дати визначення понять та категорій, що вивчаються; може самостійно оволодівати частиною навчального матеріалу, але висновки робить нелогічні, непослідовні.	задовільно
35-59	FX	НЕЗАДОВІЛЬНО – з можливістю складання екзамену: здобувач освіти мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності; слабо орієнтується в поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі; робить спробу розповісти суть заданого, але відповідає лише за допомогою викладача на рівні "так" чи "ні"; однак може самостійно знайти в підручнику відповідь.	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	НЕЗАДОВІЛЬНО – з обов'язковим повторним курсом: здобувач освіти не володіє необхідними знаннями, вміннями, навичками та науковими термінами, демонструє низький рівень комунікативної культури.	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти за семестр здійснюється шляхом проведення поточного та підсумкового контролів.

Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти

Поточне тестування та самостійна робота								Сума	Екзамен
Модуль 1 / Змістовий модуль 1 (ЗМ1)									
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8		
12	13	12	12	13	12	13	13		
Всього за модуль 1 – 100 балів									
Модуль 2 / Змістовий модуль 2 (ЗМ2)									
T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	T16		
14	15	14	14	14	14	15	14		
Всього за модуль 2 – 100 балів									
Модуль 3 / Змістовий модуль 3 (ЗМ3)									
T17	T18	T19	T20	T21	T22	ККР			
13	14	14	14	13	12	20			
Всього за модуль 3 – 100 балів									

Підсумкова оцінка визначається як середнє арифметична від суми кількості балів, отриманих здобувачем вищої освіти за семестр (модулі ЗМ1, ЗМ2, ЗМ3), і екзамен.